

**A Bánki-erdő (HUHN20019)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
Natura 2000 fenntartási terve**

Debrecen
2020.

Készítette
Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Együttműködő partner
BioAqua Pro Környezetvédelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
Bogland Természet-, és Környezetvédelmi Betéti Társaság
E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

Vezető szakmai koordinátor
Kapocsi István

Szakmai koordinátor
Lesku Balázs
Dr. Müller Zoltán
Dr. Gulyás Gergely

Vezető természettudományi szakértő
Dr. Kiss Béla

Vezető agrárgazdálkodási szakértő
Hasznosi László

Közreműködő szakértők
Demeter László
Dr. Gulyás Gergely
Lukács Attila
Szabó Gyula
Tóth Pál
Tokaji Kitti

© Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2020.

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód.....	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	5
1.4.1. Jelölő élőhelyek.....	5
1.4.2. Jelölő fajok.....	5
1.5. Érintett települések.....	5
1.6. Egyéb védettségi kategóriák	6
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	7
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv.....	7
1.7.2. Településrendezési eszközök.....	7
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek.....	7
1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek	7
1.7.5. Halgazdálkodási tervek	7
1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv	7
1.7.7. Egyéb tervek.....	7
2. Veszélyeztető tényezők.....	8
3. Kezelési feladatok meghatározása.....	10
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése.....	10
3.2. Kezelési javaslatok.....	10
3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE)	11
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	23
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	23
3.2.4. Kutatás, monitorozás.....	23
3.2.5. Mellékletek.....	24
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	26
3.3.1. Agrártámogatások	26
3.3.2. Pályázatok	31
3.3.3. Egyéb	31
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	31
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	31
3.4.2. A kommunikáció címzettjei.....	31
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	32

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Bánki-erdő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (KjTT)
-------------------------	--

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUHN20019
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	368,55 ha
--------------------------------	-----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2018. évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*)
- 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*)

*: kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

Magyar nőszirm (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*)

1.5. Érintett települések

Hajdú-Bihar megye: Debrecen

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége(%)
		(ha)	(%)	
Debrecen	Hajdú-Bihar megye	368,55 ha	100,00 %	0,80%

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

A terület egy része (285,77 ha) a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet (kiterjedése 7072,54 ha) része (2/1988. (V. 26.) KVM rendelet egyes területek védetté nyilvánításáról és 130/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról). 190,68 ha (51,74%) fokozottan védett terület.

A tervezési terület nem érint különleges madárvédelmi területet.

A tervezési terület az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetének (98,80%), illetve pufferterület övezetének (0,16%) része.

<u>Típus</u>	<u>Kód</u>	<u>Név</u>	<u>Átfedés</u> <u>(ha)</u>	<u>Átfedés</u> <u>(%)</u>	<u>Kapcsolódó</u> <u>jogszabály száma</u>
tájvédelmi körzet	TK	Hajdúsági Tájvédelmi Körzet	285,77 ha	77,54%	2/1988. (V. 26.) KVM rendelet az Egyes területek védetté nyilvánításáról és 130/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról
fokozottan védett terület	FV	Hajdúsági Tájvédelmi Körzet	190,68 ha	51,74%	2/1988. (V. 26.) KVM rendelet az Egyes területek védetté nyilvánításáról és 130/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról
országos ökológiai hálózat magterület övezet	MT	-	364,12ha	98,80 %	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek terület rendezési tervéről 2018. évi CXXXIX törvény.
országos ökológiai hálózat pufferterület övezet	PT	-	0,58	0,16 %	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek terület rendezési tervéről 2018. évi

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Hajdúsági Tájvédelmi Körzet természetvédelmi kezelési terve 1996. A kezelési terv elkészítése még a kezelési terv dokumentációkra vonatkozó egységes követelményrendszer kidolgozása előtt történt és hivatalosan nem került elfogadásra.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 13/2010. (IX. 17.) önkormányzati rendelete Hajdú-Bihar megye területrendezési tervéről.

Debrecen 2010 10/2010 (II.23.) rendelete a település helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről (módosításokkal)

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

Debrecen-Halápi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes: 2028.) Végzés ügyiratszám: HB-03/KTF/05699-4/2018.

1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A Bánki-erdő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület a Tiszántúli Vadgazdálkodási táj Hajdúsági Erdőspuszták Vadgazdálkodási tájegységbe tartozik. A tájegység vadgazdálkodására a Tiszántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 13/2018. (VII. 3.) AM rendeletben foglaltak az irányadóak.

NYÍRERDŐ Zrt. (vadgazdálkodási egység kódszáma: 09-903050-107) Vadgazdálkodási üzemterve érvényes: 2037. február 28. Jóváhagyó határozat ügyiratszám: HB-03/FM/00157-4/2019.

Egyetértés Vadásztársaság (vadgazdálkodási egység kódszáma: 09-902850-107) Vadgazdálkodási üzemterve érvényes: 2037. február 28. Jóváhagyó határozat ügyiratszám: HB-03/FM/00871-13/2019.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A területen halgazdálkodási vízterület nem található, így halgazdálkodási terv sem vonatkozik rá.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

2-15 Berettyó alegység vízyűjtő-gazdálkodási terve – Közreadta a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság. Elfogadás dátuma: 2016. április. Érvényes: 2027-ig.

(<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149> alapján)

1.7.7. Egyéb tervek

Egyéb terv a területre vonatkozóan nem áll rendelkezésre.

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H= nagy; M= közepes; L= kis jelentőségű)	Érintett terület aránya (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
I01	Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok	L		Magyar nőszirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>): A bálványfa (<i>Alianthus altissima</i>) a fajt annak élőhelyének átalakításával veszélyezteti.
I02	egyéb idegenhonos inváziós fajok	M	3,8	Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0*), keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0): a fehér akác (<i>Robinia pseudo-acacia</i>) és a kései meggy (<i>Padus serotina</i>) tömegesen árasztja el az élőhelyek fennmaradt állományait, teljesen átalakítva azok szerkezetét Magyar nőszirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>): főleg a folyamatosan terjedő fehér akác (<i>Robinia pseudo-acacia</i>), kései meggy (<i>Padus serotina</i>) és amerikai alkörmös (<i>Phytolacca americana</i>) terjedésével erősen beárnyékolja a nőszirm élőhelyeit képező felnyílt foltokat, ami eleinte a virágzás elmaradásához, majd a teljes kipusztuláshoz vezet.
N02	aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	M	4,4	Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0*), keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0): A terület főként a globális folyamatok hatására erőteljesen szárazodik. Az élőhelyek ennek hatására hosszú távon eltűnhetnek.
G08	hal- és vadállomány kezelése	L	2,65	Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0): a vadragás akadályozza a természetes felújulást Magyar nőszirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>): itt főleg a felszaporodott vaddisznó állománya tesz kárt a száraz időszakokban jelentkező erdős túrásával. Az állatok kitúrják a talajból a növény rizómáit. Nagy területen felszaggatják a gyepszintet és utat nyitnak a gyomosodásnak, az inváziós növények (amerikai alkörmös (<i>Phytolacca decandra</i>), selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>)) terjedésének
L02	fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében	L	2,7	Magyar nőszirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>): az erdőssztyepp tisztások becserjésedése megszünteti a nőszirm élőhelyeit.

L05	csökkenő termékenység / genetikai leromlás	L	2,7	Magyar nőszirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>): a fennmaradt állományok kis mérete és elszigeteltsége hosszú távon a genetikai változatosság erős beszűküléséhez vezet.
Kód	Potenciális veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H= nagy; M= közepes; L= kis jelentőségű)	Érintett terület aránya (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
B17	erdészeti talajművelési és egyéb talajkezelési gyakorlatok	M	3,8	<p>Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0*): itt a teljes talajelőkészítéssel végzett felújításra gondolunk. Jelenleg a kocsányos tölgyes felújításokat teljes talajelőkészítés előzi meg, aminek jelentős degradáló hatása van az aljnövényzetre. Az ilyen módon felújított állományok még idős korukban sem lesznek többé megfeleltethetők a jelenlegi „homoki tölgyes” élőhelynek</p> <p>Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0): itt a teljes talajelőkészítéssel végzett felújításra gondolunk. Jelenleg a kocsányos tölgyes felújításokat teljes talajelőkészítés előzi meg, aminek jelentős degradáló hatása van az aljnövényzetre. Az ilyen módon felújított állományok idős korokra is csak nagyon alacsony természetességű állományokká fejlődhetnek</p> <p>Magyar nőszirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>): az üzemszerű tarvágásos, teljes talajelőkészítéssel végzett felújítás elpusztítja a növényt és élőhelyét</p>
B09	tarvágás	M	3,8	<p>Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0*): Az élőhelyet esetlegesen érintő tarvágások csökkentik az élőhely kiterjedését.</p> <p>Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0): Az élőhelyet esetlegesen érintő tarvágások csökkentik az élőhely kiterjedését.</p> <p>Magyar nőszirm (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>): az üzemszerű tarvágásos, teljes talajelőkészítéssel végzett felújítás elpusztítja a növényt és élőhelyét.</p>

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A Bánki-erdő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területté nyilvánításakor az élőhelyvédelmi irányelv 4. cikkének (4) bekezdése alapján a terület természetvédelmi célkitűzései meghatározásra kerültek, valamint kiemelésre kerültek egyes jelölő értékek, amelyeket a kezelés során prioritásként kell kezelni. A Natura 2000 területek célkitűzései és prioritásai a területek hivatalos Natura 2000 adatlapjain (Natura 2000 adatlap) találhatóak.

A természetvédelmi célállapot:

A megjelölt prioritások szerinti célállapot megvalósításakor arra kell törekedni, hogy a terület jelölő értékei mellett egyéb természetes, közösségi jelentőségű (de nem jelölő) élőhelyek kiterjedésének, karakterének, egységes táji megjelenésének, természetes biológiai sokféleségének fennmaradása is biztosítható legyen, különös tekintettel az ott előforduló, jelentős értéket képviselő védett fajok igényeire.

A célállapot eléréséhez rendelt célkitűzések:

- Inváziós, illetve intenzíven terjedő tájidegen fa- és cserjefajok (fehér akác, kései meggy stb.) folyamatos visszaszorítása, az ilyen fajok uralta tervezett erdőkben fafajcsere őshonos, a tájra és élőhelyekre természetesen jellemző fajokra. A tölgyesekből és egyéb őshonos és tájhoz fajok uralta állományokból az ilyen fajok folyamatosan eltávolítandók, sarj- és újulatképződésük megakadályozandó. Ezt a tevékenységet a magyar nőszirm által benépesített erdőrészekben, illetve a fokozottan védett tölgyesekben sürgősséggel kell végezni.
- Száraz termőhelyeken végzett szerkezet-átalakító felújítások során lehetőséget kell teremteni a felnyíló, erdőssztyepp jellegű állományrészek kialakulására.
- Az érintett, legalább karakterében őshonos fafajú (természetes, féltermészetes) erdőfoltokban átállni olyan erdőkezelési módszerre, mely a folyamatos erdőborítást biztosítja (tarvágás és teljes talajelőkészítés és tuskózás mellőzése), ugyanakkor idős (részben odvas) faegyedek és holt faanyag kellő arányú meglétét is.
- A terület nagyvadállományát olyan szinten tartani, ami nem akadályozza az egészséges erdődinamikát.
- A jelölő élőhelyek veszélyeztetésének csökkentése érdekében vadföld nem létesíthető, a meglévőket őshonos fajokkal erdősíteni szükséges.

3.2. Kezelési javaslatok

A Natura 2000 területre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések eléréséhez a terület egyes részei eltérő kezelést igényelnek, figyelembe véve az ott előforduló élőhelyeket, fajokat, és az ott jellemző gazdálkodási formákat. A kezelési, fenntartási, fajvédelmi,- és élőhely-rekonstrukciós és fejlesztési javaslatokat ezért a Natura 2000 terület egyes lehatárolt részegységeire, az úgynevezett kezelési egységekre (KE) vonatkozóan rendszerezi a fenntartási terv (a kezelési egységek térbeli elhelyezkedését a 3.2.5. melléklet térképei mutatják be). A közösségi jelentőségű élőhelyekre és fajokra vonatkozó, kutatási és monitorozási javaslatokat a 3.2.4. fejezetben tárgyalja a fenntartási terv.

3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE)

A kezelési javaslatok esetében élesen el kell választani a kötelező jellegű, jogszabályban előírt korlátozásokat, illetve az önkéntes vállalásokat. „A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

A Bánki-erdő Natura 2000 területen az előforduló élőhelyek, fontosabb fajok és gazdálkodási módok alapján 6 kezelési egység lehatárolása indokolt, amelyek térképi megjelenítését a 3.2.5 mellékletek fejezet mutatja be. A kezelési egységek lehatárolása a 2013-ban tapasztalt természeti adottságok alapján történt, 1:10.000 alapléptékben. A térképi lehatárolás léptékét figyelembe véve a kezelési egységek határai (különösen nem mesterséges vonalat, pl. szántó, csatorna határ követő egységek esetén) nem szigorúan véve rögzítettek, hanem 10-20 méteres átmeneti sávban értelmezhetők. A kezeléseket, beavatkozások gyakorlati tervezésénél emellett figyelembe szükséges venni, hogy a természeti adottságok, élőhelyek spontán változásai miatt a kezelési egységek egymáshoz viszonyított határai megváltozhatnak. A fentiek alapján tehát a kezelési egységek térbeli lehatárolása a fenntartási terv gyakorlati átültetése esetén áttekinthető, iránymutató jellegű információnak tekintendő, aminek pontosítását magán a területen, az adott időszak aktuális állapotának megfelelően kell elvégezni.

(a) Kezelési egység kódja: KE-1

(b) Kezelési egység meghatározása: ebbe a kezelési egységbe tartoznak a területen található pusztai tölgyes és keményfás ligeterdő fragmentumok. A nyílt homoki tölgyesek (*Festuco-Quercetum roboris*) a Natura 2000 terület legnagyobb értékei, országos és európai ritkaságuk miatt kiemelt figyelmet érdemelnek. A kezelési egység összes kiterjedése 32,53 ha.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott területek. Nagy részük védett, vagy fokozottan védett, a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet része. A Debrecen-Létavértes műúttól D-re található állományok nem védettek.

Az élőhelyhez tartozó öreg kocsányos tölgyesek többnyire sarj eredetűek. A pusztai tölgyesként (*Festuco rupicolae-Quercetum roboris*) azonosítható állományok megőrzése nemzetközi jelentőséggel is bír. Itt fordul elő a jelölő növényfaj is. Elsősorban az fehér akác, a kései meggy és az amerikai alkörmös terjedése jellemző, és velük párhuzamosan a nitrogénkedvelő növények térhódítása nő, leginkább a szegélyek irányából. A degradációs folyamatok ellenére még ezekben a foltokban is számos jó természetességű, fajgazdag gypesztinttel bíró állományrész maradt. Egyre nő a kiszáradó fák mennyisége, ami részben a sarjaztatásos eredet következménye lehet, de a térséget általánosan sújtó kiszáradás is szerepet játszhat benne. További jelentős probléma, hogy a 2005-ben bekövetkező széldöntések az addiginál is jobban

felszabdalták, elszigetelték az idős állományrészeket. A kezelési egységbe tartozó foltok emiatt sokszor csak idős kocsányos tölgyek facsoportjai.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): nyílt homoki tölgyesek (M4), alföldi zárt kocsányos tölgyesek (L5), keményfás ártéri erdők (J6)
- Natura 2000 élőhelyek: euro-szibériai erdősztyepptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*) (91I0*) (jelölő élőhely), keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0) (jelölő élőhely)
- érintett erdőrészek: Debrecen 378A, 378U (idős része), 460F, 461H, 461G (idős facsoportja), 461K, 462A, 462G, 462J, 462L, 458A, 457E, 457F, 456E (idős facsoportjai) 456G, 455A, 455F, 466B, 466H, 467J, 467M.
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: Debrecen 460F, 461H, 461G (idős facsoportja), 461K, 462A, 462G, 462J, 462L, 458A, 457E, 457F, 456E (idős facsoportjai) 456G, 455A, 455F, 466B, 466H, 467J, 467M.
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: magyar nőszirm (*Iris aphylla subsp. hungarica*), nagy hörcsincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: zöld gyík (*Lacerta viridis*), feket harkály (*Dryocopus martius*), erdei borkóró (*Thalictrum aquilegeifolium*), kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*), eper gyöngyike (*Muscari botryoides*), turbánliliom (*Lilium martagon*) rezes virágbogár (*Potosia fieberi*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységben az egyik legfontosabb feladat az özönnövények visszaszorítása. A kései meggy (*Padus serotina*) mellett a legsürgetőbb feladat az akác (*Robinia pseudo-acacia*) kiirtása ezekről az élőhelyekről, ami az erdőgazdálkodó aktív közreműködését feltételezi. Az akác esetében valószínűleg a vegyszeres kezelés lehet hatékony módszer a sarjképződés megakadályozására, hiszen az intenzív legeltetés, vagy a tuskók és a gyökérzet eltávolítása ebben a környezetben nem alkalmazható megoldás. Az özönnövények irtását néhány évente újra el kell végezni, mivel a környező faültetvényekben élő tömeges állományaik felől folyamatos az utánpótlásuk.

A folyamatos erdőborítást szolgáló üzemmódok valamelyikének bevezetése lenne szükséges a kezelési egységben belül.

Azonban ezen az erdészeti szempontból szélsőséges termőhelyen (igen száraz, sekély termőrétegű humuszos homok) jól működő üzemszerű erdőfelújítási technológia nem ismert. A kezelési egységbe tartozó igen ritka előfordulású felnyíló erdőállományok erdőrezervátumszerű működtetése megfelelő lehetne, de a természetes felújulás itt lassú folyamat és elképzelhetetlen az özönnövények folyamatos irtása és a vadrágás kizárásának fenntartása nélkül. A természetes erdődinamika működésének ráadásul az érintett foltok relatíve kis kiterjedése sem kedvez. Emiatt javasoljuk a kezelési egységben a *faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra* való áttérést. A 2009. évi XXXVII. törvény 29. § (1) d) lehetőséget ad ezekben az erdőkben is a természetvédelmi, illetve erdőfelújítási célú fakitermelésre, s így az özönfajok eltávolítására. Az újulat mesterséges betelepítését a pusztuló fák pótlására egyedi, kiscsoportos, vagy lékes beültetéssel lehetne végezni az eltávolított fászáru özönfajoktól megtisztított foltokon. A teljes talajelőkészítés alkalmazása végzetes veszteségeket okozna a pusztai tölgyes állományokban, ezért nem megengedhető. A beavatkozás sürgető, mert a kocsányos tölgy faállomány ezeken az élőhelyeken idős, többnyire sarj eredetű és nagyjából egykorú.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezései.
- Debrecen-Halápi Erdészeti Körzet erdőterve
Védett természeti területen fekvő erdők (ilyen 2 részlet kivételével mindegyik érintett erdőrésszel a kezelési egység területén) esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.

b) Javasolt előírások:

- A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökzöld vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés. (E03). *Megjegyzés: A homoki tölgyesek többnyire igen kis területű állományaiban egyfajta örökzöld, illetve faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódhoz hasonló fenntartás javasolható, melynek során az inváziós fafajok eltávolításával, vagy az idős fák pusztulásával keletkező lékeken a rendkívül ritka természetes újulat megsegítésére, illetve mesterséges újulatképzésre kerül sor minimális talajbolygatás mellett. Fontos az inváziós növényfajok (kései meggy (*Prunus serotina*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), amerikai alkörmös (*Phytolacca decandra*), zöld juhar (*Acer negundo*)) folyamatos visszaszorítása. Nem cél a teljesen zárt állomány kialakítása, hiszen a jelölő növényfaj és az erdössztyepp aljnövényzet fennmaradását a felnyílt erdőkép tudja biztosítani. Az ilyen jellegű kezelés bevezetése igen sürgető!*
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok (kései meggy (*Prunus serotina*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), amerikai alkörmös (*Phytolacca decandra*), zöld juhar (*Acer negundo*)) eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. (E10).
- Felújítás tájhoz hasonló fafajokkal, illetve célállománnyal. (E51). *Megjegyzés: A homoki tölgyesekben az újulatképzés elsősorban kocsányos tölgyvel (*Quercus robur*) történjen. Elegyként javasolható vadrkörte (*Pyrus pyraeaster*), hazai nyarak, nyír (*Betula pendula*), madárcseresznye (*Prunus avium*), mezei juhar (*Acer campestre*). A keményfás ligeterdő jellegű állományokban a kocsányos tölgyre, magyar kőrisre (*Fraxinus angustifolia subsp. pannonica*) és szilfajokra alapozott felújításban elegyként javasolhatók a hazai nyarak, bibircses nyír, madárcseresznye, vadrkörte, mezei juhar.*
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása. (E31).
- Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése (E33).
- Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés elhagyása. (E47).
- A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18).
- Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdössztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a tájhoz hasonló fafajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése. (E61).
- Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően. (E73).
- Erdössztyepp-erdők füves részeinek fenntartó kezelése. (E76).
- Az erdösszegélyekben található intenzíven terjedő lágy- és fásszárúak továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás) történő

megakadályozása. (E83).

- Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani. (VA02).
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető. (VA03).

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukciós javaslatok nem merülnek föl a kezelési egységre vonatkozóan.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető jellegű kezelési, fenntartási javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merülnek fel.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A felsorolt javaslatok az euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0*) és a keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0) jelölő élőhelyek állományainak fennmaradását segítik elő.

Intenzíven terjedő, illetve inváziós fajok **visszaszorítása**: az élőhelyet jelenleg leginkább a kései meggy (*Padus serotina*), az fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), az amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*), nedvesebb termőhelyeken a vörös (amerikai) kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) és zöld juhar (*Acer negundo*) előrenyomulása veszélyezteti. Kezelés híján néhány év alatt jelentősen felszaporodnak, és komoly degradációt eredményeznek.

Felújítás: a pusztai tölgyes állományokban a körzeti erdőtervnek megfelelő gazdálkodás csak elviekben megfelelő, nem kerülhető meg az a probléma, hogy ezen állományok felújítása az általánosságban alkalmazott módszerekkel nem végrehajtható, mivel itt a lágyszárú növényzet fennmaradása is rendkívül fontos. Erre a problémára adjuk meg koncepciótervként a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérést.

Érintkező (szomszédos) állományokra vonatkozó javaslatok: ezekkel a beavatkozásokkal ideális esetben a ma már elszigetelt állományok növelése megoldhatóvá válna, ezzel az izoláció mértéke csökkenthető lenne.

A vadállomány csökkentésére vonatkozó javaslatokra azért van szükség, mivel a jelentősen felszaporodott vaddisznó állomány komoly túrasi károkat képes okozni az élőhely gyepszintjében.

A megadott javaslatok továbbá a jelölő magyar nőszirm (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*) növényfaj, a közösségi jelentőségű homoki nőszirm (*Iris arenaria*), illetve a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) közösségi jelentőségű állatfajok állományainak fennmaradását is szolgálják.

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása: ebbe az egységbe tartoznak azok az erdőállományok, amelyek a KE-1 egység idős tölgyes állományai között terülnek el, azok között a kapcsolatot

megteremthetik, de a távlati célállomány nem kocsányos tölgyes vagy hazai nyáras. Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott területek. Kizárólag védett területen található. A kezelési egység kiterjedése 17,63 ha. A kezelési egységet akácok és erdeifenyvesek alkotják.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): akácültetvények (S1), ültetett erdei- és feketefenyvesek (S4)
- Natura 2000 élőhelyek: -
- érintett erdőrészek: Debrecen 455C, 455H, 455M, 456F, 462F (keleti része), 466D, 466F
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: Debrecen 462F, 455C, 455H, 455M, 456F, 466D, 466F
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: -
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az érintett erdőrészek körzeti erdőtervekben meghatározott jelenlegi fatípusai akácok és erdeifenyvesek. A távlati célállományok idegenhonos fajok állományai: erdeifenyvesek, egyéb lomb elegyes erdeifenyvesek.

A jelölő élőhely meglévő állományainak (KE-1 egység) hosszú távú fennmaradását és gyarapodását szolgálhatná elegyes kocsányos tölgyesek kialakítása a KE-2 egység teljes területén (tehát a jelölő élőhely feltjait egymással összekötő, nem tájhozony távlati célállományú faállományok helyén). Ez a távlati célállományok megváltoztatását, szerkezetátalakítást is jelentene a KE-2 kezelési egység teljes területén. A távlati célállomány javaslatunk szerint az érintett erdőrészek esetében elegyes kocsányos tölgyes (főképp kocsányos tölgy és hazai nyarak, szilvek, mezei juhar, a nedvesebb termőhelyeken magyar kőris is). A KE-1 kezelési egységgel szomszédos erdőrészek teljes talaj-előkészítéssel végzett erdőfelújításai során tuskóprizmák ne kerüljenek a kezelési egység határára, mivel azok az özönfajok új terjedési gócpontjait képezik, és fizikai akadályt is jelentenek a növényfajok terjedése előtt.

Így a KE-2 kezelési egység a pusztai tölgyes és a ligeterdő feltjainak elszigeteltségét csökkentené, annak jelenthetne pufferzónát, javaslatunk szerint a továbbiakban ezt szem előtt tartva kellene a kezelést végezni. Így tehát ennek a kezelési egységnek a teljes területén célszerű lenne létrehozni egy puffer övezetet, ahol szintén rendszeresen folya az özönnövények visszaszorítása. Ezzel csökkenthető lenne a jelölő élőhelyre nehezedő inváziós nyomás.

Ezt célszerű lenne kiegészíteni a gyepszint jellemző vázfajainak vetésével. A tájra jellemző őshonos fafajokkal való erdősítésre alkalmatlan magas buckákon tisztásokat, illetve szórványos faállományokat célszerű kialakítani. Ehhez szükséges lehet terméketlen területek kijelölése, valamint a szerkezetátalakítások során felnyitott erdők kialakítására. Ezekkel a beavatkozásokkal ideális esetben a ma már elszigetelt állományok izolációjának csökkentése válna megoldhatóvá.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII.

törvény rendelkezései.

- Debrecen-Halápi Erdészeti Körzet erdőterve
- Védett természeti területen fekvő erdők (ilyen mindegyik érintett erdőrészlet a kezelési egység területén) esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.

b) Javasolt előírások:

- Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (E54). /Megjegyzés: A nedvesebb termőhelyeken a felújításra elsősorban a keményfás ligeterdőkre jellemző kocsányos tölgyre, magyar kőrisre és szilfajokra alapozott felújítás javasolható, elegyként hazai nyarakkal, bibircses nyírral, madárcseresznyével, vadkörtevel, mezei juharral. A homoki tölgyesek jellemző termőhelyein természetesen elsősorban a kocsányos tölgyet javasoljuk. Elegyként javasolható vadkörte, hazai nyarak, nyír, madárcseresznye, mezei juhar. Természetvédelmi szempontból a legszárazabb homoki termőhelyeken a felnyílt, erdőssztyepp táj helyreállítása lenne az ideális kocsányos tölgyre alapozva. A legszárazabb buckatetők felújítási nehézségeinek áthidalására javasolható tisztások kialakítása, illetve kivonás az erdőművelésből az alkalmatlan termőhelyre hivatkozással./
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása. (E31).
- A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18).
- Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően. (E73).
- Erdőssztyepp-erdők füves részeinek fenntartó kezelése. (E76).
- Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágý- és fásszárúak továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás) történő megakadályozása. (E83).
- Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani. (VA02).

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az általános javaslatok között megfogalmazottak szerkezetátalakításnak minősülnek, így élőhelyrekonstrukciós javaslatnak tekintjük.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető jellegű kezelési, fenntartási javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merülnek fel.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A felsorolt javaslatok az euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (9110*) és a keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)

jelölő élőhelyek állományainak fennmaradását segítik elő azáltal, hogy az egyes fennmaradt állományok közötti kapcsolatot erősítik. A kezelési egység rekonstrukciójával erősebb kapcsolatot lehetne létrehozni a jelenleg elöregedett, és elszigetelt idős állományok (KE-1) között. Az idős állományok között jelenleg is főképp kocsányos tölgyessel újítanak föl, a KE-2 egység ezt egészítené ki azokon a helyeken, ahol idegenhonos távlati célállomány található. A KE-2 egység így a többi összekötő erdőállománnyal együtt eleinte, mint pufferzóna működhetne, később az állományok korosodásával akár maga is jelölő pusztai tölgyessé, vagy keményfás ligeterdővé válhatna, így növekedne az élőhely kiterjedése. A legtöbb önkéntesen vállalható kezelési javaslat abban az esetben is szükséges, ha a fafajcsere és az új kezelésre való átállás nem történik meg. Ilyen pl. az özönnövények visszaszorítása.

A vadállomány csökkentésére vonatkozó javaslatokra azért van szükség, mivel a jelentősen felszaporodott vaddisznó állomány komoly túrási károkat képes okozni az élőhely gyepszintjében.

A megadott javaslatok továbbá a jelölő magyar nőszirm (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*) növényfaj, illetve a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) közösségi jelentőségű állatfajok állományainak fennmaradását, esetleges növekedését is szolgálja.

(a) Kezelési egység kódja: KE-3

(b) Kezelési egység meghatározása: ebbe az egységbe tartoznak a Natura területnek a KE-1 egységbe és a KE-2 egységbe be nem sorolt erdőállományai. A Natura terület nagy részét alkotják. Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott területek. Nagy részük védett vagy fokozottan védett, kisebb részük (a Debrecen-Létavértes műüttől D-re eső rész) nem védett. A kezelési egységbe erdőszéli gypsávok, vagy művelésből ideiglenesen kimaradt gypsávok (ezek is erdőrésztlet részeként) is tartoznak, ezek száraz, jellegtelen homoki gyepek. Továbbá fás vagy gyengén fásodott tuskóprizmák, hagyásfa-csoportok, egy vaditató gödör. Ide tartozik egy vélhetően vadak számára fenntartott sűrű bozótos erdőrésztlet is. A fafajok szempontjából elmondható, hogy a kezelési egység jelentős része hazai honos fajokból áll, ezen belül is sok a fiatal kocsányos tölgyes felújítás. Ugyancsak sok a nem tájthonos erdő: akácok, erdeifenyvesek, vörös tölgyesek, egy résztlet nemes nyáras. A kezelési egység kiterjedése 311,83 ha.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): őshonos fafajú fiatalosok (P1), őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (RB), őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők (RC), őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők (RDb), akácültetvények (S1), egyéb ültetett tájidegen lombos erdők (S3), ültetett erdei- és feketefenyvesek (S4), nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok (S7).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): jellegtelen üde gyepek (OB), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC), lágyszárú özönfajok állományai (OD), magaskórós ruderális gyomnövényzet (OF), üde és nedves cserjések (P2a), galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b), idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű-fajok uralta állományok (P2c), nemesnyárasok (S2), őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA), nem őshonos fafajok spontán állományai (S6), tanyák, családi gazdaságok (U10)
- Natura 2000 élőhelyek: -

- érintett erdőrészek: Debrecen 378B, 378C, 378D, 378E, 378F, 378G, 378H, 378I, 378J, 378K, 378L, 378M, 378N, 378O, 378P, 378Q, 378S, 378T, 378ÚT, 379ÚT, 455B, 455D, 455E, 455G, 455I, 455J, 455K, 455L, 455NY, 455ÚT1, 455ÚT2, 456A, 456B, 456C, 456D, 456H, 456I, 456J, 456K, 456L, 456M, 456N, 456NY, 456TN, 456ÚT1, 456ÚT2, 456ÚT3, 457A, 457B, 457C, 457D, 457G, 457H, 457NY, 457CE, 457ÚT, 458B, 458C, 458D, 458E, 458F, 458G, 458H, 458I, 458J, 458K, 458L, 458NY, 458ÚT1, 458ÚT2, 459A, 459B, 459C, 459D, 459E, 459F, 459G, 459H, 459I, 459J, 459K, 459L, 459M, 459N, 459O, 459P, 459Q, 459NY, 459CE, 460A, 460B, 460C, 460D, 460E, 460G, 460H, 460I, 460J, 460K, 460L, 460M, 460N, 460O, 460P, 460Q, 460R, 460S, 460T, 460U, 460V, 460NY1, 460TI, 460ÚT1, 460ÚT2, 461A, 461B, 461C, 461D, 461E, 461F, 461I, 461J, 461O, 461P, 461NY, 461TI, 461ÚT1, 461ÚT2, 462B, 462C, 462D, 462E, 462H, 462I, 462K, 462NY, 462ÚT1, 462ÚT2, 466A, 466C, 466E, 466G, 466I, 466NY, 466ÚT, 467H, 467I, 467K, 467L, 467N, 467ÚT
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: Debrecen 379ÚT, 455B, 455D, 455E, 455G, 455I, 455J, 455K, 455L, 455NY, 455ÚT1, 455ÚT2, 456A, 456B, 456C, 456D, 456H, 456I, 456J, 456K, 456L, 456M, 456N, 456NY, 456TN, 456ÚT1, 456ÚT2, 456ÚT3, 457A, 457B, 457C, 457D, 457G, 457H, 457NY, 457CE, 457ÚT, 458B, 458C, 458D, 458E, 458F, 458G, 458H, 458I, 458J, 458K, 458L, 458NY, 458ÚT1, 458ÚT2, 459A, 459B, 459C, 459D, 459E, 459F, 459G, 459H, 459I, 459J, 459K, 459L, 459M, 459N, 459O, 459P, 459Q, 459NY, 459CE, 460A, 460B, 460C, 460D, 460E, 460G, 460H, 460I, 460J, 460K, 460L, 460M, 460N, 460O, 460P, 460Q, 460R, 460S, 460T, 460U, 460V, 460NY1, 460TI, 460ÚT1, 460ÚT2, 461A, 461B, 461C, 461D, 461E, 461F, 461I, 461J, 461O, 461P, 461NY, 461TI, 461ÚT1, 461ÚT2, 462B, 462C, 462D, 462E, 462H, 462I, 462K, 462NY, 462ÚT1, 462ÚT2, 466A, 466C, 466E, 466G, 466I, 466NY, 466ÚT, 467H, 467I, 467K, 467L, 467N, 467ÚT
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: magyar nőszirm (*Iris aphylla subsp. hungarica*)
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: egyhajúvirág (*Bulbocodium vernum*), tarka sáfrány (*Crocus reticulatus*), epergyöngyike (*Muscari botryoides*), kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*), tükrös busalepke (*Heteropterus morpheus*), zöld gyík (*Lacerta viridis*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az egész kezelési egység területén javasolt az őshonos és tájhoz fajokkal történő felújítás. A védett és természetvédelmi elődleges rendeltetésű erdők esetében ez törvényi kötelezettség is. A faanyagtermelő elsődleges rendeltetésű, nem védett erdőrészek esetében a javaslatot ajánlásként fogalmazzuk meg.

Ezek a területek a körzeti erdőtervnek megfelelő gazdálkodás folytatható, a felújítások során azonban a természetvédelmi célkitűzéseknek az intenzíven terjedő fajok arányának csökkentése felel meg, illetve törekedni kell arra, hogy az egyéb keménylombos fajok közül a hazai, termőhelyhoz fajok alkalmazásuk az elegyítésekben.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezései.
- Debrecen-Halápi Erdészeti Körzet erdőterve (érvényes: A következő erdőterv hatályba lépéséig.)

Védett természeti területen fekvő erdők esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.

b) Javasolt előírások:

- Felújítás tájhoz hasonló fajokkal, illetve célállománnyal. (E51). Megjegyzés: A nedvesebb termőhelyeken a felújításra elsősorban a keményfás ligeterdőkre jellemző kocsányos tölgyre, magyar kőrisre és szilfajokra alapozott felújítás javasolható, elegendő hazai nyarakkal, bibircses nyírral, madárcseresznyével, vadkörtevel, mezei juharral. A homoki tölgyesek jellemző termőhelyein természetesen elsősorban kocsányos tölgytel történjen a felújítás. Elegendő javasolható vadkörte, hazai nyarak, nyír, madárcseresznye, mezei juhar. Természetvédelmi szempontból a legszárazabb homoki termőhelyeken a felnyílt, erdőssztyepp táj helyreállítása lenne az ideális kocsányos tölgyre alapozva. Mivel azonban az ilyen jellegű felújítást a zárt akácos és fenyves állományok helyén a jelenlegi jogi szabályozás nem támogatja, a helyi tapasztalatok alapján a szürke nyárral végzendő felújítás javasolható, esetleg kocsányos tölgy, mezei juhar, ezüst hárs elegendő. A legszárazabb buckatetők felújítási nehézségeinek áthidalására javasolható tisztások kialakítása, illetve kivonás az erdőművelésből az alkalmatlan termőhelyre hivatkozással.
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fajok teljes mértékű eltávolítása. (E31).
- A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18).
- Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően. (E73).
- Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágú- és fás szárúak továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárúzás) történő megakadályozása. (E83).
- Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani. (VA02).

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukciós javaslat nem merül fel.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Védett területen a felújítások őshonos fajokkal végezhetők.

Hosszú távon a felsorolt javaslatok mind az euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0*) és a keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0) jelölő élőhely állományainak fennmaradását segítik elő.

A vadállomány csökkentésére vonatkozó javaslatokra azért van szükség, mivel a jelentősen felszaporodott vaddisznó állomány komoly túrasi károkat képes okozni az élőhely

gyepszintjében, gátolja a felújítás sikerességét.

A megadott javaslatok továbbá a jelölő magyar nőszirom (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*), illetve a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) közösségi jelentőségű állatfajok állományainak számára is pozitív hatásúak lehetnek, mivel növekedhet a potenciális élőhelyek kiterjedése.

(a) Kezelési egység kódja: KE-4

(b) Kezelési egység meghatározása: kisebb vizesélőhely-foltok, egykori mocsarak kiszáradt maradványai, illetve egy mesterségesen létrehozott tavacska tartozik ide. A kezelési egység összes kiterjedése elenyésző, 1,24 ha. A foltok mindegyike erdőtervezett területen található, 1 közülük külön lehatárolt erdőrészlet, vízállás (Debrecen 460VI). A kezelési egység átfed védett területtel.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídörös, mételykórós mocsarak (B3), nedves felszínek természetes pionír növényzete (I1), nem zombékoló magassásrétek (B5), üde és nedves cserjések (P2a), őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA), ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas-nyirkos szegélynövényzet (D6)
- Natura 2000 élőhelyek: -
- érintett erdőrészletek: Debrecen 378Q (csak kis része), 456C (csak kis része), 457E (csak kis része), 460VI
- Védett természeti területet érintő erdőrészletek: 456C, 457E, 460VI
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Javasoljuk, hogy a kicsi élőhelyfoltok maradjanak nyíltak, ezután sem szükséges ezek beerdősítése. Javasoljuk, hogy a belvizet a csapadékos években se vezessék el róluk.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezései.
- Debrecen-Halápi Erdészeti Körzet erdőterve (érvényes: A következő erdőterv hatályba lépéséig.)
- Védett természeti területen fekvő erdők esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.

b) Javasolt előírások:

- Inváziós fás szárúak mechanikus irtása. (GY26).
- A kijelölt egyéb részletek (tisztás, cserjés, erdei vízfolyás és tó, kopár) részleges vagy teljes háborítatlanságának biztosítása. (E23).

- Az erdőrészeken belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek kijelölése és háborítatlanságának biztosítása. (E24).

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kis vizesélőhely-foltokba húzott sekély árkok véglegesen megszüntetendők.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A vizes élőhelyek foltjai a teljes terület élőhelyi változatosságát növelik, emiatt szükséges volna a fenntartásuk. A fennmaradásuk a közösségi jelentőségű mocsári teknős (*Emys orbicularis*) területen lévő állománya miatt is fontos.

(a) Kezelési egység kódja: KE-5

(b) Kezelési egység meghatározása: három kicsi élőhelyfolt tartozik ebbe az egységbe, az egyik tisztás, a másik vélhetően felhagyott tanyahely, a harmadik a magasfeszültségű vezeték nyiladéka. A kezelési egység kiterjedése a tervezési területhez képest elenyésző: 1,05 ha. A kezelési egység átfed védett területtel.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC), lágyszárú özönfajok állományai (OD), idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű-fajok uralta állományok (P2c), nem őshonos fafajok spontán állományai (S6)
- Natura 2000 élőhelyek: -
- érintett erdőrészek: Debrecen 457TI, 460NY2, 467ÉP, 467TI
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: Debrecen 457TI, 460NY2, 467ÉP, 467TI
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: -
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatokat nem teszünk.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- A gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend.

előírásait szükséges alapul venni.

- Védett természeti területek esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.

b) Javasolt előírások:

- Legeltetéssel és/vagy kaszálassal történő hasznosítás. (GY22).
- Inváziós fás szárúak mechanikus irtása. (GY26).

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető jellegű kezelési javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merülnek fel.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A gyepterületek fenntartására a jogszabálynak való megfelelés miatt van szükség. A gyepeken közösségi jelentőségű érték nem fordul elő.

(a) Kezelési egység kódja: KE-6

(b) Kezelési egység meghatározása: földutak és műutak, ezek szegélyei, felhagyott tanya, deponálóhely. Részben kezelést nem igénylő területek. A kezelési egység teljes kiterjedése 4,25 ha. A kezelési egység átfed védett területtel.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): út- és vasúthálózat (U11), telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók (U4), jellegtelen száraz és félszáraz gyep (OC), nem őshonos fafajok spontán állományai (S6), magaskórós ruderalis gyomnövényzet (OF)
- Natura 2000 élőhelyek: -
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: -
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatokat nem teszünk.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- Védett természeti területek esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.

b) Javasolt előírások:

- Inváziós fás szárúak mechanikus irtása. (GY26)
- Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása. (GY107)
- Erősen fertőzött foltok sokkoló kaszálással történő kezelése évente legalább háromszor. (GY108)
- A lekaszált inváziós növények eltávolítása a területről a kaszálást követő 30 napon belül. (GY109)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukciós javaslatokat nem teszünk.

(g) *Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:*

Gazdálkodáshoz nem köthető jellegű kezelési, fenntartási javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merülnek fel.

(h) *Kezelési javaslatok indoklása:*

A Natura 2000 terület élőhelyeit és fajait érő káros hatások csökkentése és kizárása fontos feladat. A kezelési egység ilyen jellegű potenciális és aktuális hatásait (pl. gyomosodás, inváziós fajok terjesztése) a javasolt intézkedésekkel lehet csökkenteni.

3.2.2. *Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés*

Az élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatokat a dokumentáció 3.2.1. fejezetben, a kezelési egységekre vonatkozó kezelési javaslatokkal egységes szerkezetben tárgyalja. Az élőhelyrekonstrukciós javaslatok összefoglalóan a következők:

A KE-2 kezelési egység esetében az általános javaslatok között megfogalmazottak szerkezetátalakításnak minősülnek, így élőhelyrekonstrukciós javaslatnak tekintjük.

A KE-4 kezelési egység esetében javasoljuk a két helyen található sekély árkok megszüntetését.

3.2.3. *Fajvédelmi intézkedések*

A tervezési terület közösségi jelentőségű fajainak védelme alapvetően az élőhelyek megfelelő kezelésén keresztül biztosítható, a 3.2.1. fejezetben részletezett élőhelykezelési javaslatok alapján. Specifikus fajvédelmi intézkedések nem indokoltak.

Az érintett közösségi jelentőségű fajok:

KE-1, KE-2, KE-3: jelölő magyar nőszirm (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*), illetve nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*).

3.2.4. *Kutatás, monitorozás*

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) keretében a területen monitorozás nem zajlik.

A tervezés alapját jelentő 1:10.000 léptékű élőhelyterképezés, illetve a jelölő fajokra vonatkozó botanikai és zoológiai felmérés 2015-ben készült el a teljes területre nézve. A további kutatás és monitorozás tekintetében a 2015-ös felmérés eredményeit célszerű alapállapotnak tekinteni.

A jövőben szükséges a területen a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedésének és természetességének, valamint a jelölő fajok állományának nyomon követése.

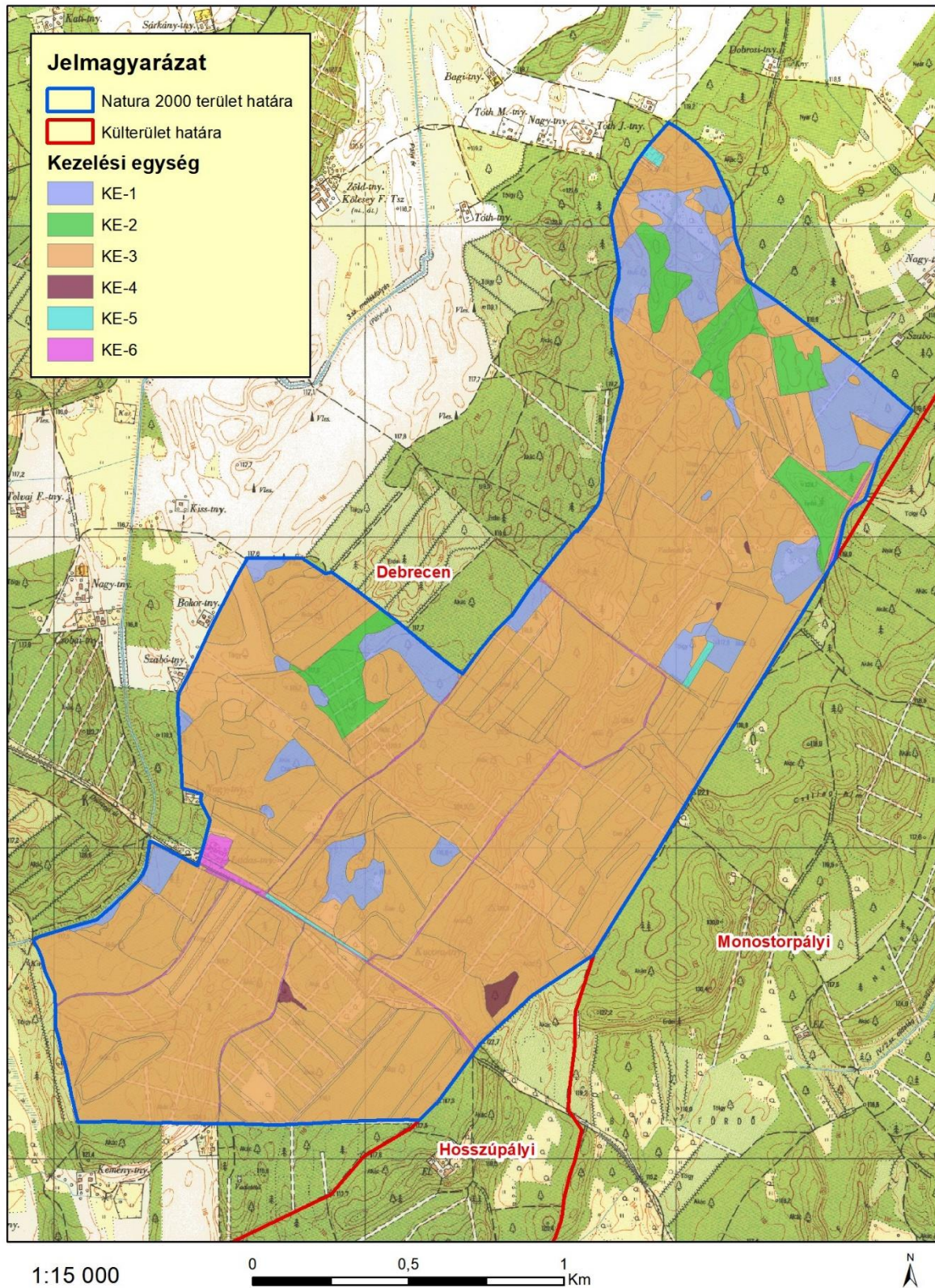
A jelölő élőhelyek monitorozására javasolható 10 évente az NBmR protokoll szerinti élőhelytérképezés elvégzése. Az élőhelyek ennél ritkábban végzett monitorozása vélhetőleg nem ad megfelelő lehetőséget az esetlegesen beinduló negatív folyamatok megváltoztatását célzó idejében történő beavatkozásra. Javasolt a jelölő élőhelyek (91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*), 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*)) állományainak változását is egy-egy mintavételi helyen monitorozni, erre alkalmas módszer a közösségi jelentőségű erdőkre vonatkozó módszertan.

A jelölő magyar nőszirm (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*) állományait 5 évente állományfelmérés módszerével célszerű monitorozni.

3.2.5. Mellékletek

A gazdálkodáshoz és egyéb területhasználathoz köthető kezelési egységek megjelenítése.

**HUHN20019
BÁNKI-ERDŐ**

A tervezési terület kezelési egységei. 2017.01.10.

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Bánki-erdő (HUHN20019) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területbe tartozik, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A terület egy része (285,77 ha) a Hajdúsági Hajdúsági Tájvédelmi Körzet (kiterjedése 7072,54 ha) része (2/1988. (V. 26.) KVM rendelet egyes területek védetté nyilvánításáról és 130/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról). 190,68 ha (51,74%) fokozottan védett terület.

Ezen túl a terület az országos ökológiai hálózat magterület és pufferterület övezetének része (ld. 1.6. fejezet).

A tervezési terület teljes egészében (100%) a Magyar Állam tulajdonában van, a Nyírerdő Zrt. vagyonkezelésében.

2019-es adatok alapján a terület erdőállománya 182 részletben 364,39 hektáron helyezkedik el és az erdőrészek állami, vegyes és magántulajdonban (Nyírerdő Zrt. kezelésében) vannak.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszerek

Bevezetés

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a 2015-2018 között folyamatosan megjelentetett pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végéhez közeledve – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben várhatóan a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előre láthatóan 2022-től indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami

természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetőek el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 jogcím mellett jogosultak többek között az egységes területalapi támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előíráscsoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, másodlagos erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

A jelenleg hatályos Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer 2014. évi adatok alapján a Bánki-erdő kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület Debrecen közigazgatási területét érintve ugyan több fizikai blokkban található, azonban azokra - a terület jellegéből adódóan – a Natura 2000 agrártámogatás jelenleg nem vehető igénybe. Az azonosítók évenként változnak, így a táblázat csak tájékoztató jellegű. A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) legfrissebb adatai a <https://www.mepar.hu/> honlapon érhetőek el.

Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (VP-4-10.1.1-15 és VP-4-10.1.1-16.) :

Középhosszú távú támogatási rendszer, melynek feltételeit a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett pályázat szabályozza. A támogatás fő céljai a vidéki területek fenntartható fejlődésének támogatása, a környezet állapotának megőrzése és javítása, a mezőgazdasági eredetű környezeti terhelés csökkentése, környezetvédelmi szolgáltatások biztosítása, a természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló mezőgazdasági gyakorlat erősítése. Kiemelten kívánja továbbá támogatni a biodiverzitás megőrzését a természetes életkörülményeik között (a gazdaságban), a természet, a víz, és a talaj védelmét a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakításával, a környezettudatos gazdálkodás és fenntartható tájhasználat kialakításával.

Kötelező földhasználati előírások ellenértékéért igényelhető kompenzációs jellegű kifizetések:

Létezik a Vidékfejlesztési program keretében erdős területekre vonatkozó „VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések” támogatás is. A Natura 2000 irányelveket érvényre juttató jogszabályok végrehajtásával érintett, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott, magánjogi tulajdonban lévő Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz a felmerülő költségek és jövedelem kiesés ellentételezésére az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően évente, változó összegű kompenzációs támogatás igényelhető.

Erdő-környezetvédelmi kifizetések:

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „VP4-15.1.1-17 - Erdő-környezetvédelmi kifizetések” pályázat célja a tudatos erdő-környezetvédelmi gazdálkodási módok elterjesztése, a fafajok adaptációs készségének növelése, az egyes területeken az erdőtípus, fafaj-összetétel, illetve gazdálkodási mód megváltoztatása. A kiírás alapján kizárólag magánjogi erdőgazdálkodó és települési önkormányzat kaphat támogatást a jogerős erdőtervvel rendelkező, Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőrészletben történő örökterdőt erdőgazdálkodásra, erdőállományok kézimunka igényes ápolására, illetve természetkímélő anyagmozgatásra.

Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása

A VP5-8.2.1-16 számú felhívás célja a fásítások, mezővédő erdősávok rendszerének kialakítása, fás legelők területének növelése a jelenlegi erdőzónában és az alföldi erdőssztyepp területeken, hozzájárulva a mezőgazdasági és az állattenyésztési termelékenység növeléséhez.

Erdősítés támogatása

A VP5-8.1.1-16 számú felhívás célja a klímaváltozás hatásainak csökkentése, a szél és vízerózió elleni védekezés, valamint a faanyag, mint környezetbarát nyersanyag és megújuló energiaforrás iránti növekvő igény kielégítése érdekében az erdőterület növelésének támogatása.

Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

A VP5-8.5.1.-16 számú felhívás a meglévő erdő természetességi állapotához képest magasabb természetességi állapotú, vagy a sarjeredetű állomány helyett magasabb ökológiai értékű, legalább azonos természetességű, nem sarj eredetű állomány létrehozását kívánja előmozdítani.

Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése

A VP4-15.2.1.1-16 számú felhívás célja a klíma rezisztens fafajok biztosítása, fafajaink evolúciós potenciáljának fenntartása a genetikai változatosság megőrzése a fafajok alkalmazkodóképességének érdekében.

Erdészeti, genetikai erőforrások fejlesztése

A VP4-15.2.1.2.-17 számú felhívás célja a magyarországi erdészeti fafajok genetikai erőforrásainak megőrzésével a meglévő genetikai változatosságot, mint az alkalmazkodóképesség alapját és fafajaink evolúciós potenciálját hosszútávon megvédi és fenntartja.

Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése

A VP5-8.3.1-1 7számú erdőgazdálkodás biztonsága érdekében szükséges fokozott figyelmet fordítani az erdőtüzek kialakulásának megelőzésére – a pályázati felhívás ehhez biztosít megfelelő támogatást.

Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása

A VP5-8.4.1.-16 számú támogatás célja az erdőtüzek vagy egyéb természeti katasztrófák – az éghajlatváltozással összefüggő eseményeket is beleértve és a katasztrófaesemények által károsított erdőgazdálkodási potenciál helyreállítása.

Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek

A VP5-8.6.2-16 számú felhívás célja az erdők gazdasági értékének növelése olyan erdészeti beavatkozásokkal, amelyek által az erdők nagyobb mértékben képesek ellátni gazdasági értékteremtő funkciójukat.

Ide kell érteni azokat a beavatkozásokat is, amelyek hatásai nem azonnal, hanem a jövőben várható fahasználatok során tapasztalhatók.

Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése

A VP4-8.5.2.-17 számú felhívás célja, hogy a magyar erdők közjövőinek ingyenes elérhetőségének lehetősége jelentősen bővüljön.

Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások

A VP5-8.6.1-17 számú felhívás célja az erdőgazdálkodás hatékonyságának javításához és a természetközeli erdőgazdálkodási módok elterjedéséhez szükséges eszközök és géppark kialakításának ösztönzése, valamint az erdei termékek és melléktermékek gazdasági hasznosításához szükséges elsődleges feldolgozást szolgáló gépek és berendezések biztosítása, beleértve a lokális megújuló energiarendszer kiszolgálást, faipari feldolgozás előkészítését szolgáló gépeket, technológiát is.

Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása

A „VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO 15) és VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO 18)” pályázat célja egyrészt a konvencionális területek ökológiai művelés alá vonásának ösztönzése, másrészt az ökológiai művelésbe vont területeken a gazdálkodási mód fenntartása, melynek feltételeit a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett pályázat szabályozza.

Nem termelő mezőgazdasági beruházások:

A Vidékfejlesztési Program keretében a „VP4-4.4.1-16. - Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások” pályázat alapján támogatás vehető igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, ez által növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Kifejezetten Natura 2000 területekre jelenleg a Natura 2000 gyepterületekre vonatkozóan létezik kompenzációs kifizetés, azonban egyéb természetvédelmi szempontból fontos élőhelyre (láprét, vizes élőhelyek stb.) kidolgozott földhasználati előírás, illetve ez alapján kompenzációs kifizetés nincs hatályban. Ebből adódóan nincsenek speciális faj és élőhelyvédelmi intézkedések.

A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó jelenlegi földhasználati előírások általános értelemben olyan gyephasználatot támogatnak, amely országos léptéket tekintve általában szükségesek a gyepek természetességének megőrzéséhez. Ugyanakkor általánosságukból következően nem képesek kezelni olyan helyi és speciális problémákat, amelyek éppen a jelölő értékek miatt fontosak, egyes kivételes esetekben akár ellent is mondhatnak a Natura 2000 célkitűzéseknek. A fenntartási terv egyik szerepe éppen azoknak a lokális kezelési feladatoknak a meghatározása, amelyek támogatási rendszerbe való beépítése a Natura 2000 célkitűzések szempontjából szükséges.

A jelenlegi agrártámogatási rendszer további jelentős korrekcióra szoruló hiányossága, hogy nem ösztönzi a természetvédelmi szempontból fontos gazdálkodói beavatkozásokat a nem hasznosított mezőgazdasági területeken. Egyúttal nem is teszi érdekeltté a gazdálkodót abban, hogy azok a nem hasznosított mezőgazdasági területek, amelyek éppen a hasznosítás hiánya miatt őriznek értékes közösségi jelentőségű élőhelytípusokat, fajokat - megfelelő (vagy jobb, illetve nagyobb) állapotban és kiterjedésben fennmaradjanak.

Mivel ezek a területek nem támogatható területek, a támogatható terület maximalizálása érdekében a gazdálkodók gyakran eltüntetik a szegélyvegetációt, cserjéseket, kaszálják az értéktelen szénát adó, vagy vízállásos területeket is, amelyeken korábban nem folytattak intenzív jellegű gyepgazdálkodást. Ez a helyzet úgy javítható, ha agrártámogatás lesz igényelhető a nem művelt területekre, azaz nemcsak a kivett művelési ágú területekre, hanem a művelés alatt álló területek egyes részterületeire is.

Az erdőterületek vonatkozásában a jelenlegi természetvédelmi szempontokat elősegítő támogatási rendszer szinte kizárólag magánerdőgazdálkodók számára elérhető. Támogatás igénybevételére nem jogosult önkormányzat, költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben a Magyar Állam tulajdoni hányada eléri vagy meghaladja az 50%-ot. Szükséges lenne ezért olyan támogatási formákat és konstrukciókat kidolgozni és alkalmazni, amelyek állami erdőkben is lehetővé tesznek bizonyos – erdőgazdálkodási, továbbá nem is okvetlenül az erdőgazdálkodás szűken vett körén belül értelmezhető, de erdőterületen történő – beavatkozásokat.

A Natura 2000 területek közötti koherencia biztosítása érdekében fontos lenne a természeti területek és az ökológiai hálózatba tartozó területek kedvező állapotának megőrzése a Natura 2000 területeken kívül is. A fenti problémára megoldás lehet, ha a természetvédelmi szempontból értékes, de gazdaságosan nem művelhető területek is legalább minimális mértékben támogathatóak lennének, ezáltal nem lennének teljesen haszontalanok a tulajdonosok, földhasználók számára.

A támogatási rendszer kialakítása során figyelembe kellene vennie a támogatásra benyújtott terület természetvédelmi értékességét, sajátos ökoszisztéma szolgáltatásait, az ott megtalálható, elkülönülő élőhelyfoltok természetességi értékét és a jó természetességű területeken vagy részterületeken azoknak a fennmaradását segítő gazdálkodást vagy akár a „nem beavatkozást” kellene ösztönözni, az inváziós fajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területre a természetvédelmi célkitűzések megvalósításával kapcsolatos pályázat nincs folyamatban, sem tervezési fázisban.

3.3.3. Egyéb

A tervezési területre nincs egyéb javaslat.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Kifejtve a 3.4.2. pont alatti táblázatban, összevontan a kommunikáció címzettjeivel.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Felhasznált kommunikációs eszközök:	Kommunikáció címzettjei:	Időpont, helyszín	Egyéb információ
Egyeztető fórum	<ul style="list-style-type: none">● gazdálkodók● a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdái● a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok● egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2017.02.15. (Debrecen)	Részvevők száma: 10
Önkormányzati közzététel	<ul style="list-style-type: none">● gazdálkodók● a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdái● a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok● egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2017.02.06-16. (Debrecen)	Kifüggesztés darabszáma: 1
Honlap	<ul style="list-style-type: none">● gazdálkodók● a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdái● a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok● egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2017.01.30-tól meghatározott ideig letölthető volt.	http://www.emisszio.hu/n2
Érintettek levélben vagy e-mailben történő megkeresése és tájékoztatása	<ul style="list-style-type: none">● a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok	2017.02.02-09. között	Kiküldött értesítések darabszáma: 122 levél + 125 e-mail

A kommunikáció szervezése, lebonyolítása, tartalma:

1. Az egyeztető fórum időpontjának és helyszínének egyeztetése megtörtént az érintett szakmai tervezőkkel, természetvédelmi örökkel és a tájegységvezetővel, valamint a fórum helyszínének otthont adó Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal (2017. január).

2. A fenntartási terv letölthetővé vált és a véleményezhetőségről cikk jelent meg a kommunikációban résztvevő E-misszió Egyesület honlapján (2017.01.30.).

3. Az érintett önkormányzatok (Debrecen) 2017.02.06-16. között 10 napra kifüggesztették a fenntartási tervet.

4. Az érintettek jelentős köre a fenntartási terv társadalmi egyeztetésének folyamatáról, a tervek véleményezhetőségéről, a véleményezés módjairól és határidejéről postai levélben (és/vagy e-mailben) értesítésre került. Az értesítő levelek célcsoportok szerinti egyedi összeállítással kerültek kiküldésre (2017.02.02-09. között) és tartalmazták a véleményezéshez szükséges információkat (terület kód, név, érintett települések, véleményezési határidők, egyeztető fórum időpontja stb.). A címzettek köre, az értesítés módja, a tőlük érkezett válaszok, valamint a rájuk adott tervezői válaszok a 4. sz. mellékletben találhatóak.

5. Az érintettek felé meghirdetett időpontban és helyszínen, 2017.02.15-én 10:00 órai kezdéssel a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság tárgyalójában (4024 Debrecen, Sumen u. 2.) az egyeztető fórum megtartásra került, melyről emlékeztető készült. A fórumon 10 fő vett részt.

6. A beérkezett véleményeket és észrevételeket a kommunikációban közreműködő szakértő összefoglalta, és a tervkészítő, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság részére eljuttatta.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Társadalmi egyeztetést követően 17 címzett részéről érkezett visszajelzés a Natura 2000 fenntartási tervvel kapcsolatban. A legtöbb véleményt megyei szervek küldték meg. Emellett voltak országos, régiós, megyéken túlnyúló hatáskörű szervek, önkormányzat, valamint vadásztársaság és környezet- és természetvédő civil szervezetek is a véleményezők között. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság részt vett a fenntartási terv egy részének elkészítésében.

A legfontosabb beérkezett vélemények a 3.4.3.1. táblázatban láthatóak.

3.4.3.1. A legfontosabb beérkezett vélemények:

Kommunikáció címzettje	Alkalmazott eszköz	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	igen [állami főépítés] (- a terv nem tartalmaz megállapításokat az épített környezetre., nem derül ki, hogy vannak-e ilyenek a területen. - javasolja kiegészíteni a tervet az érintett települések településszerkezeti tervével, valamint a HÉSZ mellékletét képező szabályozási terve és a valós területhasználatok térképi bemutatásával. - a fennt. terv célkitűzéseit véleménye szerint települési szinten kell érvényre juttatni.)	levélben	nem	A területen nincsenek épített környezeti elemek, csak két felhagyott tanyahely (az egyik a régi Ludas-csárda helye) utal arra, hogy egykor építmények is voltak. A településszerkezeti tervek és a HÉSZ mellékletét képező szabályozási terv nem kerül a tervbe, mivel a Fenntartási Terv tartalmi elemeit meghatározó, környezetügyért felelős államtitkár által ellenjegyzett „Útmutató a Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez” ezt nem írja elő.
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Debreceni Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető	igen (- szántóterületeken gyepp kialakítása a régészeti lelőhelyek megóvását)	levélben	nem	nem tett módosítást igénylő észrevételt.

Kommunikáció címzettje	Alkalmazott eszköz	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
Osztály	fórum	szolgálja. - földmunkával járó fejlesztések esetén javasolt a régészeti lelőhelyek elkerülése, és az örökségvédelmi hatósággal való egyeztetés. - felhívja a figyelmet a Kötv. 9, 10, és 19. §-ra [megelőzés és elkerülés])			
Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	igen	levélben	nem	A Bánki-erdő Natura 2000 területen nem található a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő vízterület.
Hajdú - Bihar Megyei Önkormányzat	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	igen [megyei főépítész] (- személyes találkozót kezdeményez a megyét érintő területfejlesztési, területrendezési elképzelésekről; az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról, az Országos Területrendezési Terv és a Megyei Területrendezési tervről)	levélben	nem	Az észrevétel nem igényel módosítást.
NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt.	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	Igen (- A fentt. terv többlet terheket ró a gazdálkodóra, az állami gazdálkodó nem jut pályázati forráshoz. - A tájra jellemző több évtizedes, évszázados gyakorlatot alapjaiban folytatni kell. <u>KE-1:</u> - Kifogásolja a folyamatos erdőborítást szolgáló üzemmód bevezetését. - Elfogadhatatlan számára a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód. - A hagyományosan bevált erdőfelújítási technológiát kell alkalmazni. - Nem ért egyet a vágásos üzemmód esetén a talajelőkészítés elhagyásával. - Kései meggy és fehér akác eltávolítás szerkezetátalakító hatását vizsgálni kell. - Javasolja, hogy a magyar nőszirmos élőléte elkerülve	levélben	részben	A tervekészítő nem vitatja azt a megállapítást, hogy a fenntartási terv többlet terheket ró a gazdálkodóra. Azonban itt a többlet terhek csak mint „önkéntesen vállalható” elemek jelentkeznek. Ezek a javaslatok csak támogatási rendszeren keresztül valósulhatnak meg: amíg támogatási rendszeren keresztül nem tudnak megvalósulni, nem kötelező érvényűek. Ezek miatt a tervekészítő nem módosít azokon a javaslatokon, amelyek a többletterhelés és pénzügyi teljesíthetőség nehézsége miatt a Nyírerdő Zrt. kifogásolt, vagy amivel nem értett egyet. A vadászattal kapcsolatos javaslatokat a vadgazdálkodóknak a tervekészítők eljuttatták. A tervekészítők megértik azt az aggályt, hogy a javaslatok

Kommunikáció címzettje	Alkalmazott eszköz	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
		<p>az erdőrészek többi részében alkalmazhasson teljes talajelőkészítést.</p> <p><u>KE-2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nem ért egyet az özönnövények folyamatos visszaszorításával, - Nem ért vele egyet, hogy elegyes kocsányos tölgyesek legyenek kialakítva az egész kezelési egységben. - Nevelővágások során az intenzíven terjedő fajok eltávolítása olyan problémát vethet fel, mint a KE-1-ben írva volt. <p><u>KE-3:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nem elfogadható számára, hogy őshonos fajjal lehessen csak telepíteni az egész kezelési egységben. - Nem ért egyet a nevelővágások során az intenzíven terjedő fajok teljes eltávolításával. <p><u>Általános:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aggályosnak tartja, hogy fennt. terv szövegei beillesztésre kerülhetnek az erdőtervbe. - Nem lehet szerinte cél az előregedett, fokozatosan száradó, pusztuló tölgyesek felnyíljanak és inváziós fásszárú vegye át helyüket. - Az eddig alkalmazott technológiákkal, kisterületű, korán záródó őshonos kocsányos tölgy fiatalosokat kellene létrehozni.) 			<p>később teljes tartalmukkal bekerülhetnek az erdőtervekbe, azonban erre nem lehetnek tekintettel. Az erdőtervezés eljárásrendjében is mint javaslatok kerülhetnek bele a fenntartási terv ajánlásai.</p> <p>Az idős pusztai tölgyesek felújítására vonatkozó javaslatot a tervkészítő a KE-1 kezelési egységbe beemelte, az általános kezelési javaslatok közé, mint alternatív gazdálkodási lehetőséget.</p> <p>Az észrevételek egyik része alapján módosult a fenntartási terv, másik részüket a fenntartási terv nem tudja teljes körűen feloldani.</p>
NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt., Halápi Erdészet és Debreceni Erdészet összevontan	<ul style="list-style-type: none"> - levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum 	<p>Igen</p> <p>(- Sok a felújítási kudarc, ezért bizonyos erdőrészekben inkább nem végez véghasználatot, mert teljes talajelőkészítés nélkül nem tudnak felújítani hatóság által is elfogadható mértékben.</p> <p>- Egy ideig növekedik a fiatal tölgyes, de egy idő után megáll, betegség, és pusztulás jellemzi.</p> <p>- Felnyíló erdő létesítését nem engedi a jogszabály. A</p>	fórumon	részben	<p>Ezeknek a pontoknak egy jelentős része a Nyírerdő Zrt. levélbeli közlésében is felmerült, a tervkészítő által adott válaszok ugyanazok, mint az előző pontban.</p> <p>A vadlétszámra vonatkozó javaslatban szerepel, hogy amíg a vadlétszám csökkentése nem sikerül, kerítést kell alkalmazni.</p> <p>A fenntartási terv nem egy erdőtervezési ciklusra ad javaslatokat, hanem több</p>

Kommunikáció címzettje	Alkalmazott eszköz	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
		<p>buckákon viszont honossal nem lehet hatóság által is elfogadható állományt felnevelni.</p> <p>- Félő, hogy a fennt. terv túl szigorú javaslatai bekerülnek jogszabályokba, hatósági szabályozásba (mechanikusan, rosszul és/vagy szélsőségesen alkalmazva).</p> <p>- Nem értelmezhető a „vadlétszám megfelelő szinten tartása”. A kerítés nélküli sikeres felújítás nem vállalható, lehetetlen.</p> <p>- A támogatásból ki van zárva az állami erdőgazdálkodó, tehát a fennt. terv alapszándéka, miszerint támogatáson keresztül valósul meg, jelen esetben nem tud érvényesülni.</p> <p>- Felveti a fennt. terv időbeli korlátait, illetve időbeli érvényességi határait.</p> <p>- Jelzi, hogy egyik helyen őshonos, másik helyen táj- és termőhelyhonos fajok vannak írva a tervben.</p> <p>- Kéri, hogy a KE-1-en kívül mindenhol lehessen alkalmazni a tuskózást és a teljes talajelőkészítést (fiatal tölgyfelújítások esetében azok majdani vágásérettségi korában, illetve addig is szükség esetén: pl. havária, revízió).</p> <p>- Van egy picit vizes élőhely jelölve, de náluk ez nem vizes élőhely, így ütközés van az üzemtervünkkel.)</p>			<p>évtizedes időtávra.</p> <p>A félreérthető megfogalmazásokat a tervkészítő javította.</p> <p>A fiatal tölgyfelújítások esetében a vágásérettség elérése utáni, vagy az esetleges haváriahelyzetben megvalósuló tuskózás tekintetében nem a fenntartási terv az irányadó, az csak javaslatot fogalmaz meg, amely önkéntesen vállalható.</p> <p>A kicsi vizes élőhely-foltok esetében a tervkészítő javasolja az egyéb részleteként (vízállás) történő lehatárolást a későbbi erdőtervezés során, hogy ezeket a területeket hagyják ki a felújításból.</p>

3.4.3.2. A legfontosabb észrevételek, amelyek alapján a terv módosításra került:

A legfontosabb észrevételek a Nyírerdő Zrt. levélben és a fórumon közölt megjegyzései, melyeknek egy része alapján kisebb módosítások történtek a fenntartási tervben.

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUHN20019 Bánki-erdő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUHN20019 Bánki-erdő Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan

természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2021. január „13.”